

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

WUOZ Olsztyn
D 5 MAJ 2014
Wpł. 12.38 / 248
Za: [Signature] Podpis: [Signature]

ZA ZWROTNYM
POTWIERDZENIEM ODBIORU

Warszawa, dnia 25 KWI 2014

DOZ-OAiK-6700/1307/13 – [ML/147/13]

Decyzja

Po rozpatrzeniu odwołania Gminy Miejskiej Giżycko, Centralnego Ośrodka Sportu, Międzynarodowego Centrum Żeglarstwa i Turystyki Wodnej Sp. z o.o. oraz Spółki „Piękna Góra” Sp. z o.o., od decyzji nr 327/2013 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 30.09.2013 r., wpisującej do rejestru zabytków zespół obiektów i urządzeń obronnych przedpola Twierdzy Boyen w Giżycku wraz z otoczeniem w postaci części Wyspy Giżyckiej, w granicach oznaczonych na załączniku graficznym do tej decyzji – działając na podstawie art. 9 ust. 1 i 2, art. 89 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami) oraz art. 17 pkt 2, art. 127 § 2, art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego

orzekam:

- uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Uzasadnienie

Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków decyzją nr 327/2013 z dnia 30.09.2013 r., wpisał do rejestru zabytków pod numerem A-4564, „zespół obiektów i urządzeń obronnych przedpola Twierdzy Boyen w Giżycku wraz z otoczeniem w postaci części Wyspy Giżyckiej (zgodnie z załącznikiem graficznym).” W skład tego zespołu wchodzi następujące obiekty:

- I. Umocnienia mostu kolejowego na Kanale Giżyckim (Łuczańskim), dz. nr 637/2; 637/4; 637/5; 637/6; 309/1; 309/2;
- II. Umocnienia mostu kolejowego na Kanale Niegocińskim, dz. nr 302/5; 384/1; 381/1; 381/2; 387/1; 387/2;
- III. Bateria artylerii, dz. nr 340/12;
- IV. Bateria artylerii, dz. nr 342/4;
- V. Schron piechoty IR3, dz. nr 340/13 (teren specjalny jednostki wojskowej);
- VI. Schron piechoty IR4, dz. nr 340/13 (teren specjalny jednostki wojskowej);
- VII. Schron piechoty IR8, dz. nr 521;
- VIII. Schron piechoty IR11, dz. nr 378/2; 378/3;
- IX. Schron artylerzystów AR1, dz. nr 342/4;
- X. Schron artylerzystów AR4, dz. nr 350;
- XI. Schron artylerzystów AR4/5, dz. nr 370/1;
- XII. Schron artylerzystów AR6, dz. nr 378/2;
- XIII. Schron amunicyjny MR1, dz. nr 342/4;
- XIV. Schron amunicyjny MR2, dz. nr 350;
- XV. Schron amunicyjny MR3, dz. nr 378/2;
- XVI. Pancerne stanowisko obserwacyjne SF2, dz. nr 342/4;
- XVII. Pancerne stanowisko obserwacyjne SF3, dz. nr 342/4;
- XVIII. Pancerne stanowisko obserwacyjne SF4, dz. nr 521;

- XIX. Pancerne stanowisko obserwacyjne SF5, dz. nr 378/2;
- XX. Ukrycie rzutni granatów, dz. nr 521;
- XXI. Ukrycie rzutni granatów z betonową kopułą, dz. nr 350;
- XXII. Schron dla jednej drużyny piechoty, dz. nr 275/51;
- XXIII. Schron dla jednej drużyny piechoty, dz. nr 387/1, 387/2;

Integralną częścią ww. decyzji jest załącznik graficzny, wskazany w jej orzeczeniu. Na załączniku tym według legendy linią zieloną oznaczono:

1. Twierdzę Boyen w Giżycku, odrębnie wpisaną do rejestru zabytków (dec. z dn. 16.03.1973 r. oraz z dn. 6.01.1994 r.), ze wskazaniem, że „ochronie podlega także otoczenie twierdzy w promieniu 100 m. od jej zewnętrznych umocnień”;
2. Zamek Krzyżacki, odrębnie wpisany do rejestru zabytków (dec. z dn. 24.05.1979 r. oraz z dn. 6.03.1961 r.);
3. Most obrotowy na Kanale Łuczańskim wraz z urządzeniami przenoszenia obrotu, odrębnie wpisany do rejestru zabytków (dec. z dn. 8.07.1986 r.);
4. Założenie urbanistyczne miasta Giżycka, odrębnie wpisane do rejestru zabytków (dec. z dn. 6.03.1961 r. oraz z dn. 3.08.1983 r.);
5. Cmentarz wojenny z I wojny światowej odrębnie wpisany do rejestru zabytków (dec. z dn. 10.03.1983 r.);
6. Cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej, odrębnie wpisany do rejestru zabytków (dec. z dn. 8.01.1992 r.).

Natomiast kolorem czerwonym wskazano: „granicę otoczenia zespołu obiektów i urządzeń obronnych przedpola Twierdzy Boyen w Giżycku (tj. obszaru którego dotyczy niniejsze wszczęcie postępowania administracyjnego). Z obszaru wyłączono obszary nr 1, 2, 3, 5, 6).”

Od decyzji nr 327/2013 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 30.09.2013 r., przy zachowaniu ustawowego terminu, odwołanie wniosły następujące podmioty, posiadające atrybuty stron postępowania: Gmina Miejska Giżycko, reprezentowana przez Burmistrza; Centralny Ośrodek Sportu; Międzynarodowe Centrum Żeglarstwa i Turystyki Wodnej Sp. z o.o. oraz Spółka „Piękna Góra” Sp. z o.o. Ponadto, pismem z dnia 4.04.2014 r. pełnomocnik Spółki „Piękna Góra” Sp. z o.o. – radca prawny dr Maksymilian Cherka, wniósł opracowanie pn. „Opinia w zakresie możliwości zapewnienia ochrony konserwatorskiej otoczenia Twierdzy Boyen”, wykonane w kwietniu 2014 r. przez Pana Michała Sochę z Biura badań i dokumentacji zabytków EwidencjaZabytków.pl Sp. z o.o.

W toku postępowania odwoławczego organ drugiej instancji ustalił, co następuje.

Zgodnie z art. 7 Kpa, w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Stosownie do przepisu art. 77 § 1 Kpa organ jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Natomiast art. 107 § 3 Kpa stanowi, iż uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Jakkolwiek nie wszystkie argumenty Stron odwołujących się zasługują na uwzględnienie, to organ odwoławczy uznał za konieczne uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji, z powodu uchybień proceduralnych, a przede wszystkim nieprecyzyjnego ustalenia przedmiotu ochrony konserwatorskiej, a także zakresu, wyznaczonej w tej decyzji, strefy otoczenia zabytku. W konsekwencji powyższego, decyzja nr 327/2013 Warmińsko-

Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 30.09.2013 r. jest wewnętrznie sprzeczna, a jej poszczególne elementy są niespójne.

I. Postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie zostało wszczęte z urzędu „w związku z żądaniem z dn. 05.10.2010 r. Komisji Architektury Militarnej Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS z siedzibą w Warszawie”. Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał w tej sprawie postanowienie nr 383/11 z dnia 16.09.2011 r. W podstawie prawnej ww. postanowienia organ konserwatorski wskazał przepis art. 31 § 1 oraz § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, a jednocześnie powołując się na przepis art. 124 § 2 Kpa odstąpił od uzasadnienia ww. postanowienia. Ponadto postanowienie to nie zawierało oznaczenia stron. Z akt sprawy wynika, że było doręczone w drodze obwieszczenia. W tym miejscu należy zauważyć, iż istotnie ustawodawca dopuszcza możliwość odstąpienia od uzasadnienia postanowień, na które nie służy zażalenie, niemniej jednak w tej szczególnej sytuacji, gdy postępowanie administracyjne wszczynane jest z urzędu, w związku z żądaniem organizacji społecznej, wobec konieczności wykazania, iż żądanie to jest zgodne z celami statutowymi ww. organizacji i przemawia za tym interes społeczny – podjęta przez organ czynność procesowa wymaga uzasadnienia. Ponadto, w przedmiotowej sprawie postanowienie nr 383/11 z dnia 16.09.2011 r. wobec braku oznaczenia stron postępowania nie spełnia wymogów przepisu art. 124 § 1 Kpa. Z kontekstu materiału dowodowego wynika wprawdzie, że postanowienie to zostało ogłoszone w drodze obwieszczenia, jednakże taka informacja winna być wskazana we wszczęciu. Jednocześnie należy stwierdzić, że w aktach sprawy nie znajduje się dokument świadczący o powiadomieniu organizacji społecznej o wszczętym postępowaniu administracyjnym, która to czynność wynika z przepisu art. 31 § 4 Kpa.

Należy również wskazać, iż integralną częścią ww. postanowienia jest załącznik graficzny. Na załączniku tym według legendy oznaczono szereg zabytków wpisanych już do rejestru odrębnymi decyzjami oraz granice otoczenia „zespołu obiektów i urządzeń obronnych przedpoła Twierdzy Boyen w Giżycku.” Natomiast nie oznaczono na nim ani obszaru ww. zespołu, ani też poszczególnych obiektów i urządzeń obronnych, co wskazuje na niespójności poszczególnych części omawianego postanowienia.

W ocenie organu odwoławczego, suma powyższych uchybień spowodowała, iż od momentu wszczęcia postępowania administracyjnego niejasny był przedmiot i zakres ww. postępowania, co w konsekwencji przyczyniło się do wydania wadliwej decyzji administracyjnej.

Zatem w toku ponownego rozpatrywania sprawy organ pierwszej instancji winien zawiadomić strony o toczącym się postępowaniu administracyjnym, wskazując w sposób precyzyjny jego przedmiot i zakres. Zawiadomienie to należy skierować również do Komisji Architektury Militarnej Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS, w celu spełnienia wymogów płynących z przepisu art. 31 § 4 Kpa.

II. W orzeczeniu decyzji nr 327/2013 z dnia 30.09.2013 r. wskazano, że do rejestru zabytków wpisuje się „zespół obiektów i urządzeń obronnych przedpoła Twierdzy Boyen w Giżycku wraz z otoczeniem w postaci części Wyspy Giżyckiej (zgodnie z załącznikiem graficznym)” i wymieniono 23 obiekty ww. zespołu. Jednakże rozbieżności z treścią tego orzeczenia, wykazują pozostałe elementy zaskarżonej decyzji tj. uzasadnienie i załącznik graficzny. Przedmiot ochrony konserwatorskiej, odczytywany ściśle według treści rozstrzygnięcia, to poszczególne elementy zespołu obiektów i urządzeń obronnych przedpoła Twierdzy Boyen z ich otoczeniem. Należy jednak wskazać, że choć Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków w orzeczeniu omawianej decyzji odwołał się do załącznika graficznego, niemniej jednak nie określił sposobu oznaczenia graficznego obiektów przedmiotowego zespołu. Natomiast wedle oznaczeń na załączniku graficznym

elementy ww. zespołu to obiekty o numeracji rzymskiej (kolorem czerwonym) wraz z otaczającym je obszarem gruntu (kolorem zielonym). W tym miejscu należy też podkreślić, iż takie oznaczenie jest niezgodne z umieszczoną na załączniku legendą, według której kolorem zielony oznaczono obiekty objęte odrębnymi wpisami do rejestru zabytków, natomiast czerwonym „otoczenie zespołu obiektów i urządzeń obronnych Twierdzy Boyen.” W legendzie tej w ogóle nie uwzględniono obiektów ww. zespołu o numeracji rzymskiej, ani nie wyjaśniono co oznacza zielona granica wokół nich.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji jako przedmiot ochrony można wskazać przedpole Twierdzy Boyen tworzony przez zespół ww. obiektów, zajmujący obszar o niewyznaczonych granicach oraz teren stanowiący otoczenie tego obszaru. W treści uzasadnienia tej decyzji zawarto bowiem opis „Przedpola Twierdzy Boyen”, w skład którego wchodzi schrony piechoty, schrony artylerzystów, schrony amunicyjne, peryskopowe stanowiska obserwacyjne, ziemne baterie działowe oraz pozostałe umocnienia ziemne. Stwierdzono także, iż „przedmiotem ochrony jest zabytek obszarowy (...) czyli obiekty, które stworzone jako pewna strategiczna, militarna całość, przewidziana do wykonania działań obronnych, tworząca zespół obiektów i urządzeń obronnych przedpola Twierdzy Boyen.” Jednak należy stwierdzić, iż w takim ujęciu nie zostało wyjaśnione czy istnieje granica przedpola Twierdzy Boyen, jako zabytku o samoistnych wartościach, a co za tym idzie - granice jego otoczenia.

W części uzasadnienia omawianej decyzji wskazano także jako przedmiot ochrony cały teren Wyspy Giżyckiej, według granic wyznaczonych na załączniku graficznym - jako teren posiadający wartości zabytkowe, związane z historycznym znaczeniem Twierdzy Boyen. Organ pierwszej instancji stwierdził bowiem: „ustalono, iż zespół obiektów i urządzeń obronnych przedpola Twierdzy Boyen w Giżycku wraz z ich otoczeniem w postaci części Wyspy Giżyckiej, posiada wartość historyczną i naukową uzasadniającą dokonanie wpisu tego zespołu wraz z jego otoczeniem do rejestru zabytków”. Ponadto, w treści uzasadnienia organ ten wielokrotnie podnosił kwestie walorów historycznych omawianej Wyspy. Między innymi wskazano, iż: „Obszar tzw. Wyspy Giżyckiej (Inselgelande) będącej przedmiotem wpisu położony jest między jeziorem Niegocin a jeziorami Kisajno i Tałty oraz dwoma kanałami Łuczańskim i Niegocińskim. Na terenie wyspy znajduje się kompleks budowli obronnych z różnych okresów historycznych (grodziska warowne, zamek krzyżacki, twierdza Boyen, umocnienia przedpola z początku XX wieku – będące przedmiotem wpisu do rejestru zabytków, współczesne koszary i poligony.” Ponadto, podkreślono, iż: „Fortyfikacje całej Wyspy stanowią integralny zespół reprezentujący kolejne etapy ewolucji tych funkcji od średniowiecza, poprzez okres nowożytny aż po czasy współczesne (zamek krzyżacki, Twierdza Boyen z umocnieniami mostów kolejowych, XX-wieczne fortyfikacje betonowo-ziemne przedpola twierdzy, zespoły jednostek wojskowych. Budowlom tym towarzyszą obiekty techniczne (kanały, most obrotowy) i cmentarze wojenne.” Jednocześnie w odniesieniu do całości terenu wpisanego do rejestru zabytków Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków wykazał, że jego wartość historyczna wiąże się z faktem, iż: „Jest to miejsce starć zbrojnych wojsk pruskich i rosyjskich podczas I wojny światowej. Tzw. bitwa nad jeziorami mazurskimi w 1914 będąca ostatnim etapem operacji wschodniopruskiej. 26 sierpnia 1914 roku czterotysięczna załoga (rozbudowanej) twierdzy pokonała kilkukrotnie większe siły piechoty rosyjskiej, której celem było zdobycie przesmyku pod Giżyckiem.”

W związku z powyższymi ustaleniami organu drugiej instancji należy stwierdzić, że zaskarżona decyzja w sposób nieostry i niespójny opisuje przedmiot i zakres ustalonej ochrony konserwatorskiej. Decyzja administracyjna w sprawie wpisania zabytku do rejestru musi precyzyjnie określać przedmiot takiej ochrony, a nadto wykazać jego wartość zabytkową oraz przesłanki do objęcia go ochroną prawną. Dzieje się tak, gdyż decyzja taka stanowić będzie w przyszłość stały punkt odniesienia dla innych decyzji administracyjnych

wydawanych w sprawach dotyczących zabytku wpisanego nią do rejestru. Jednocześnie podjęte decyzją rozstrzygnięcie wywiera bezpośredni wpływ na sferę prawną, w zakresie praw i obowiązków oraz ograniczeń wynikających z wpisu konkretnego zabytku do rejestru, osób posiadających tytuł prawny do korzystania z tego zabytku.

III. Rozpatrując przedmiotową sprawę Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków ustalił, dla zespołu obiektów i urządzeń obronnych przedpola Twierdzy Boyen strefę otoczenia. Granice tej strefy nie zostały wskazane w orzeczeniu zaskarżonej decyzji, lecz odniesiono je do oznaczenia na załączniku graficznym. Stosownie do definicji otoczenia zabytku, zawartej w art. 3 pkt 15 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która wyznacza strefie otoczenia konkretne cele, a jednocześnie przesądza, że teren ten nie może posiadać samoistnych wartości zabytkowych. Należy zatem stwierdzić, iż uznanie przez organ pierwszej instancji obszaru, wskazanego w załączniku graficznym, za strefę otoczenia zabytku, jest wątpliwe. Z uzasadnienia tej decyzji wynika bowiem, że w większej części obszar ten zdaje się posiadać cechy zabytku, związane z historycznymi fortyfikacjami całej Wyspy Giżyckiej oraz jej rolą w historycznych wydarzeniach militarnych. Ponadto, strefa otoczenia częściowo jest tożsama z obszarami, na których znajdują się wpisane do rejestru zabytków obiekty i urządzenia obronne przedpola Twierdzy Boyen. Na tym terenie znajduje się również szereg obiektów współczesnych. Ponadto, jest on w przewadze porośnięty zielenią wysoką, z natury swojej ograniczającą, ochronę walorów widokowych ww. zespołu obiektów i urządzeń obronnych. W tym kontekście duże wątpliwości budzi kwestia, czy w obecnym stanie zagospodarowania teren wskazany w załączniku zaskarżonej decyzji, wypełnia zadania otoczenia, które zostały określone w definicji, zawartej w art. 3 pkt 15 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tj. ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

Organ drugiej instancji uznał również, że Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków niedostatecznie uzasadnił konieczność ustanowienia tej dodatkowej formy ochrony konserwatorskiej. Stwierdzenie organu pierwszej instancji, że zachodzi przesłanka ochrony ww. zabytku przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych, ponieważ: „Obecnie część obiektów i urządzeń obronnych przedpola Twierdzy wraz z umocnieniami ziemnymi nie podlega ochronie konserwatorskiej, a właściciele gruntów, na których położone są obiekty, nie podejmują działań w celu zachowania obiektów, co skutkuje procesami degradacji” – jest nietrafne. W kontekście niniejszej sprawy, degradacja substancji budowlanej nie jest wynikiem szkodliwości czynników zewnętrznych, lecz konsekwencją braku ochrony i opieki nad tymi zabytkami. W wyniku wpisania do rejestru zabytków obiektów i urządzeń obronnych, organ ochrony zabytków zyskuje narzędzia prawne z zakresu nadzoru konserwatorskiego, które mogą skutecznie wyeliminować zagrożenie degradacji ww. obiektów – niezależnie od tego czy otoczenie tego zabytku jest wpisane do rejestru zabytków, czy nie. W odniesieniu do konieczności ochrony wartości widokowej, organ pierwszej instancji podkreślił głównie walory krajobrazowe i przyrodnicze omawianego terenu. Zatem ochrona wartości widokowych zabytku zdaje się być drugorzędna, a wobec faktu, iż ww. zespół obiektów jest rozproszony na terenie zadrzewionym, przesłanka to jest niezrozumiała. Jednocześnie stwierdzenie organu pierwszej instancji, iż: „Otoczenie twierdzy w obrębie Wyspy Giżyckiej (poza niewielkimi fragmentami o zmienionym charakterze – zabudowa mieszkalna, kompleksy turystyczne) jako jedno z nielicznych z tego typu zachowało krajobrazowy charakter niezagospodarowanych terenów w granicach zbliżonych do historycznych (do linii brzegowej jezior) z czytelnymi historycznymi elementami rzeźby terenu lub ich śladami oraz zachowanymi obiektami obronnymi poza murami twierdzy. Te integralne elementy składowe kompleksu obronnego, których funkcjonowanie polegało na znacznym rozproszeniu, w otwartym, niezagospodarowanym

6

terenie wokół twierdzy, występują tu w dużym nasyceniu w obrębie całej wyspy” – sugeruje, że omawiany teren posiada samoistne wartości historyczne.

Wyjaśnienia wymaga również, że walory krajobrazowe i przyrodnicze Wyspy Giżyckiej nie mogą stanowić podstawy do wpisania jej do rejestru zabytków. Wartości te nie stanowią kryteriów uznania przymiotów samego zabytku wpisywanego do rejestru, który to stosownie do przepisu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, winien posiadać wartość artystyczną, historyczną i naukową. Również nie mogą być to samoistne walory strefy otoczenia zabytku, bowiem jego rolą jest zapewnienie temu zabytkowi jedynie dodatkowej ochrony wartości widokowych, a także zabezpieczenie zabytku przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych, ocenianych w odniesieniu do realnego zagrożenia bytu zabytku lub obniżenia jego wartości zabytkowej. Ochrona walorów stricte krajobrazowych i przyrodniczych leży poza kompetencjami organów ochrony zabytków.

IV. Integralną częścią zaskarżonej decyzji jest załącznik graficzny. Niemniej jednak, jak wskazano wyżej, w rozstrzygnięciu decyzji nie ustalono sposobu oznaczenia poszczególnych elementów omawianego zespołu obiektów i urządzeń obronnych przedpoła Twierdzy Boyen. Tym samym załącznik ten jest nieczytelny w kontekście orzeczenia decyzji. Na mapie zostały oznaczone ponumerowane obiekty i urządzenia obronne, jednakże jedynie w postaci numeracji rzymskiej oraz bez wyjaśnienia w legendzie, jaki jest to obiekt oraz co oznaczają zielone granice wokół niego. Jednocześnie na ww. załączniku wyznaczono kolorem czerwonym granice otoczenia zabytku, jakim jest ww. zespół. Na terenie tym, kolorem zielonym oznaczono zabytki już wpisane do rejestru zabytków, które zostały wyłączone z omawianego postępowania, a zatem również wpisu do rejestru zabytków. Spośród 6 takich zabytków, 5 zostało wyłączonych. Jak wynika z treści legendy za teren otoczenia omawianego zespołu uznano jednak część obszaru założenia urbanistycznego miasta Giżycka, odrębnie wpisanego do rejestru zabytków decyzjami z dnia 6.03.1961 r. i dnia 3.08.1983 r. Zarówno fakt wyłączenia, jak i pozostawienia poszczególnych zabytków w granicach otoczenia omawianego zespołu nie został odzwierciedlony w orzeczeniu, ani uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Jest to o tyle istotne, iż organ pierwszej instancji, w uzasadnieniu tej decyzji, wielokrotnie wskazywał m.in. wymienione w legendzie zabytki, jako elementy przesądzające o szczególnych walorach historycznych Wyspy Giżyckiej. W odniesieniu do załącznika graficznego należy również zauważyć, iż granice zabytków wpisanych już do rejestru są czytelne jedynie w przypadku Twierdzy Boyen z otoczeniem (pkt 1) oraz założenia urbanistycznego miasta Giżycka (pkt 4). Natomiast Zamek Krzyżacki (pkt 2), Most obrotowy na Kanale Łuczańskim (pkt 3), Cmentarz wojenny z I wojny światowej (pkt 5) oraz Cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej (pkt 6) zostały oznaczone numerami, lecz niejasny jest ich obszar. Tworzy to sytuację, w której niemożliwym jest zastosowanie w sposób precyzyjny wyłączenia tych zabytków z omawianego wpisu. Zarówno uzasadnienie, jak i załącznik graficzny, winny wprost odzwierciedlać orzeczenie decyzji administracyjnej.

W świetle powyższych ustaleń, należy stwierdzić, że wydana przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzja nr 327/2013 z dnia 30.09.2013 r., wobec niespójności jej poszczególnych elementów (orzeczenia, uzasadnienia i załącznika graficznego) jest wewnętrznie sprzeczna, co powoduje jej niewykonalność.

V. Oceniając zaskarżoną decyzję pod kątem wymagań stawianych decyzji o wpisaniu zabytku do rejestru, należy zwrócić uwagę na obowiązujący wszystkie organy administracji publicznej przepis art. 107 § 1 Kpa, który stanowi między innymi, że decyzja powinna zawierać: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia

i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji. Odnosząc się do powyższego należy wskazać, że zaskarżona decyzja nie zawiera oznaczenia stron postępowania, ani też informacji o ogłoszeniu ww. decyzji w drodze obwieszczenia, co stanowi poważne naruszenie cytowanego powyżej przepisu.

Ponadto, w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków, jak wykazano powyżej, wskazuje sprzeczne ze sobą ustalenia co do przedmiotu ochrony konserwatorskiej oraz jego wartości zabytkowych, z uzasadnienia tego nie wynika również dlaczego w taki, a nie inny sposób wyznaczono granice obszaru chronionego. Jest to jedna z kluczowych kwestii przy weryfikacji prawidłowości przyjętego rozstrzygnięcia i wymaga możliwie precyzyjnego wyjaśnienia oraz udokumentowania – czego w przedmiotowej sprawie zabrakło. Uzasadnienie zaskarżonej decyzji w znacznej części, poświęcone jest zrelacjonowaniu przebiegu postępowania administracyjnego oraz korespondencji między organem a stronami (co wynikać powinno z akt sprawy, nie zaś stanowić istotę uzasadnienia decyzji o wpisaniu zabytku do rejestru zabytków), tym samym należy stwierdzić, iż nie spełnia ono wymagań, o których mowa w art. 107 § 1 i 3 Kpa.

W odniesieniu do opracowania pn. „Opinia w zakresie możliwości zapewnienia ochrony konserwatorskiej otoczenia Twierdzy Boyen”, wykonanego w kwietniu 2014 r. przez Pana Michała Sochę z Biura badań i dokumentacji zabytków EwidencjaZabytków.pl Sp. z o.o., należy wyjaśnić, że w myśl obowiązującej zasady wyrażonej w przepisie art. 15 Kpa, postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne. Zgodnie z tą zasadą Strona ma prawo, aby jej sprawa była przedmiotem dwukrotnego rozpoznania przez dwa różne organy. Oznacza to, że organ odwoławczy winien rozpatrzyć sprawę na nowo w jej całości. Z zasady tej wynika ponadto, że organ odwoławczy może rozpoznać tylko sprawę, która była już wcześniej rozstrzygnięta przez organ pierwszej instancji – na podstawie tożsamego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Tym samym ww. opracowanie, jako dowód nieznanym organowi pierwszej instancji, a jednocześnie mający wpływ na sposób rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, zostaje przesłane do Warmińsko-Mazurskiego Konserwatora Zabytków, który rozpatrując omawianą sprawę winien uwzględnić wnioski wpływające z wyżej wymienionej opinii.

Reasumując, Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków w toku ponownego rozpatrywania sprawy obowiązany jest na nowo ocenić zgromadzone w sprawie dowody, następnie wydać stosowne orzeczenie wraz uzasadnieniem spełniającym wymogi przepisu art. 107 § 3 Kpa.

W tym stanie rzeczy, należało orzec jak w rozstrzygnięciu.

Decyzja niniejsza jest ostateczna w administracyjnym toku postępowania.

Strona, która uznałaby, że decyzja ta narusza prawo, może zgodnie z przepisem art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270), wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, za pośrednictwem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Z p. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
SEKRETARZ STANU
GENERALNY
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Piotr Zuchowski

Otrzymują:

1. Gmina Miejska Giżycko- repr. przez Burmistrza, Al. 1 Maja 14, 11-500 Giżycko
2. Centralny Ośrodek Sportu, ul. Łazienkowska 6 A, 00-449 Warszawa

3. Międzynarodowe Centrum Żeglarstwa i Turystyki Wodnej Sp. z o.o.
ul. Moniuszki 24, 11-500 Giżycko
4. *Pan Michał Socha* – pełnomocnik „Piękna Góra” Sp. z o.o.,
ELŻANOWSKI CHERKA&WĄSOWSKI Kancelaria Prawna Sp. k.
ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa
5. Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków, ul. Podwale 1, 10-076 Olsztyn + *zwrot akt*
6. Kierownik Delegatury w Elku, WUOZ w Olsztynie, ul. Mickiewicza 11, 19-300 Elk
7. **pozostałe strony postępowania w drodze obwieszczenia**
8. a/a DOZ
9. a/a

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu w Giżycku, Al. 1 Maja 14, 11-500 Giżycko
2. Wójt Gminy Giżycko, ul. Mickiewicza 33, 11-500 Giżycko
3. Centralny Ośrodek Sportu – Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Giżycku,
ul. Moniuszki 22, 11-500 Giżycko